

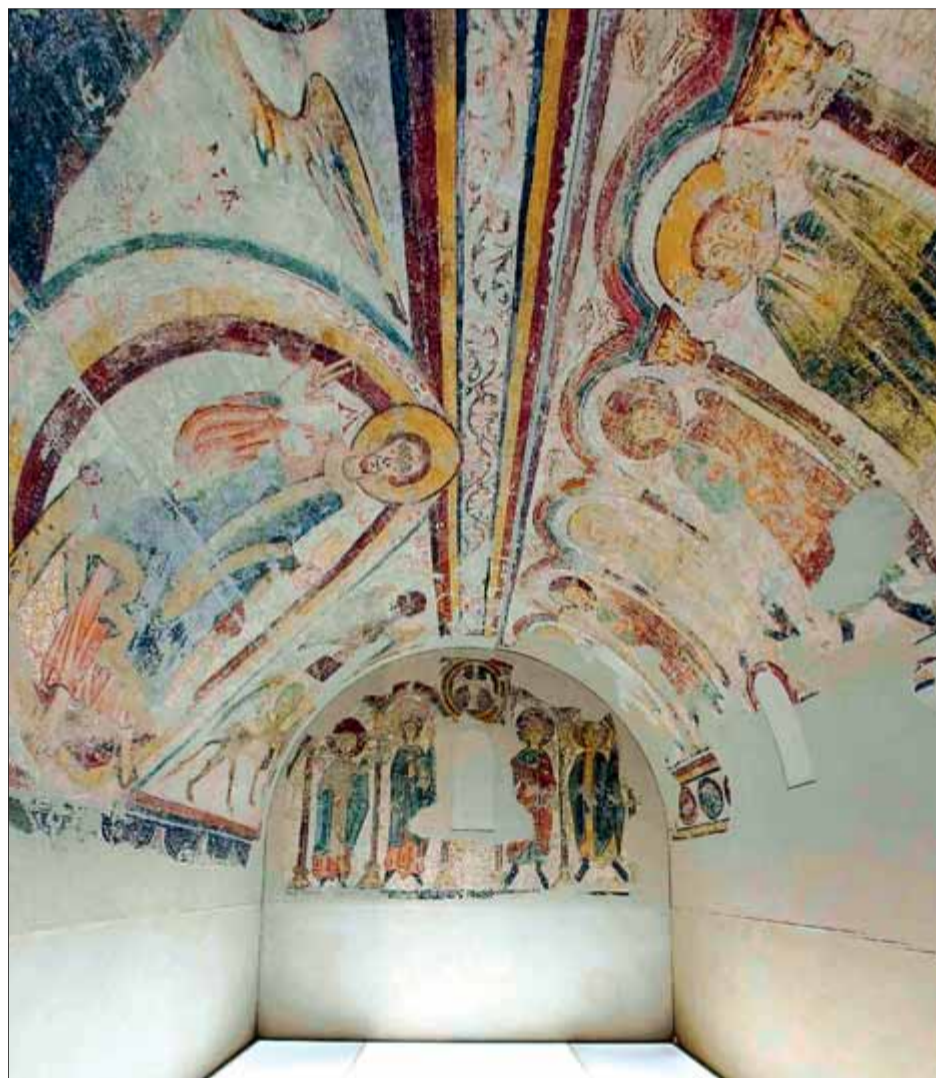
El Principat paga 4,5 milions d'euros pel retorn d'unes pintures murals comprades als anys 30 per un jueu i confiscades després pels nazis

Andorra recupera el seu romànic 'alemany'

Joan Antoni Guerrero
ANDORRA LA VELLA

Andorra ha aconseguit finalment, després d'anys de complicades negociacions, recuperar un conjunt de frescos romànics del segle XII, atribuïts al Mestre de Santa Coloma. N'ha hagut de pagar 4,5 milions d'euros, que inclouen la restauració. L'operació, que el govern del país pirinenc va tancar ahir a Berlín, suposa el retorn d'un dels conjunts de pintures romànics més importants del Principat, venut als anys 30 pel bisbat d'Urgell a antiquaris catalans que, al seu torn, el van vendre a un col·leccionista belga d'origen jueu, el baró Cassel van Doorn, a qui els nazis van confiscar la col·lecció d'art durant la Segona Guerra Mundial.

Mitjançant l'acord, signat ahir entre el ministre d'Afers Exteriors, Cultura i Cooperació d'Andorra, Juli Minoves, i el secretari d'Estat de Finances alemany, Axel Nawrath, les autoritats alemanyes atorguen la plena propietat dels frescos a Andorra. El conjunt, que ha estat restaurat a Berlín durant deu anys, viatjarà a finals d'aquest mes cap al Principat, on ja s'ha habilitat un espai per exposar-lo de forma permanent abans de l'abril, a l'espera que Andorra construeixi un museu nacional.

El mural del Mestre de Santa Coloma, del segle XII, tornarà a Andorra ■ J. CASANOVA / EFE

Les pintures murals de Santa Coloma, atribuïdes a un autor anònim, van ser arrencades el 1932 per un especialista italià, Arturo

Cividini, per encàrrec de l'antiquari català Josep Barolet. Un any després van anar a parar a la col·lecció del baró Cassel van Doorn,

que se les va emportar al sud de França i les va fer variar constantment d'ubicació. El 1935 les obres van ser exposades a Ais de Pro-

vença. El 1938 es van traslladar a Villa Mara, la residència que el baró tenia a Cannes, i el 1939 es produïx un tercer viatge, aquesta vegada cap a Val-les-Bains. En aquell moment l'aristòcrata preparava la fugida als Estats Units per escapar de l'assetjament nazi. Ho va aconseguir, però va deixar bona part de la col·lecció d'art andorrà a la França ocupada.

L'espoli nazi

Així doncs, les peces van passar a la tutela dels alemanys i el conjunt va ser inclòs en la coneguda operació Aktion Berta, un pla que pretenia crear a la ciutat austríaca de Linz un macromuseu amb els fons procedents de l'espoli artístic que els nazis havien practicat arreu del continent europeu.

El camí que va prendre la guerra va impedir que el pla arribés a materialitzar-se i les obres es van concentrar a les zones segures (a recer dels bombardejos aliats) habilitades a les mines de sal austríaques d'Alt Ausse i al castell de Thürintal. Fins ara les peces han estat dipositades en un museu berlinès i el retorn a Andorra ha estat possible gràcies a la política de restitució que el govern alemany va iniciar el 1998 després de la Conferència de Washington sobre els béns de l'era de l'Holocaust. ■

Bohigas, Balló i Cullell, al Consell de la Cultura de Barcelona

Redacció
BARCELONA

El regidor de Cultura de Barcelona, Carles Martí, proposarà avui al consistori els membres que han de formar part del futur Consell de la Cultura de Barcelona. A part de les persones que hi seran en nom d'entitats ciutadanes, com a personalitats "de reconeguda vàlua" es proposa una llista formada per l'arquitecte i president de l'Ateneu Barcelonès Oriol Bohigas; l'expert en cine i cap d'exposicions del CCCB Jordi Balló; el director del Macba, Manuel Borja-Villel; la directora general del Liceu, Rosa Cullell; el crític d'art Daniel Giral-Miracle; l'escriptora Anna Maria Moix; el delegat de la SGAE a Catalunya, Ramon Muntaner, i el director general de L'Auditori, Joan Oller.

La llista de membres s'haurà d'aprovar a la comissió de cultura, educació i benestar social, on probablement obtindrà una àmplia majoria. Amb tot, el regidor Jaume Ciurana (CiU) va lamentar ahir que l'equip de govern no hagi continuat amb la línia de consens i diàleg que fins ara havia presidit la creació del Consell de la Cultura: "No discutim ni els noms de les vuit personalitats proposades, totes molt vàlides, ni el de les catorze entitats. El que és absurd és que quedin vuit personalitats per designar. Si s'omplen els buits, semblarà que la primera llista és la del govern i que la resta és la pactada amb l'oposició. És una manera absurda de partititzar els nomenaments". Segons Ciurana, que malgrat tot anuncia que CiU hi votarà a favor, "s'ha perdut una bona ocasió per posar-nos d'acord". ■

El Comentari

Joan Tudela
joantudela@periodistes.org

Ineficiència catalanista

El nostre horitzó és el mateix que era a l'època de la Renaixença: la plenitud nacional i, sobretot, la plenitud lingüística i cultural. Però ja no som al segle XIX. Som al segle XXI i, per tant, ens hem de situar en les coordenades de la nostra època. Tot el catalanisme -també el catalanisme lingüístic- ha d'assumir valors tan imprescindibles avui dia com l'eficàcia i l'eficiència. El catalanisme és una causa justa,

però amb això no n'hi ha prou per avançar.

Eficàcia vol dir assolir l'objectiu. Eficència vol dir assolir-lo amb la inversió -de temps, de recursos- més baixa possible. Doncs resulta que, cada dos per tres, ens trobem amb iniciatives catalanistes que, en una escala de 0 a 10, mereixerien un 0 en eficàcia i un altre 0 en eficiència. Pel que fa a l'eficàcia, no és que no s'assoleixi l'objectiu plantejat, és

que ni tan sols s'arriba a formular-ne cap, d'objectiu, en el ben entès que un objectiu ha de ser una cosa clara i concreta, avaluable. Pel que fa a l'eficiència, es malbaraten tot d'energies que haurien d'invertir-se en accions productives. El festival d'exclamacions estèrils -això sí- aconseguix crear una atmosfera èpica. Fem memòria: Plantem cara! S'ha acabat el bròquil! Tenim dret a decidir! Diguem prou! N'estem

El catalanisme és una causa justa, però amb això no n'hi ha prou per avançar. Ha d'assumir valors com l'eficiència i l'eficàcia

tips, de la classe política! Necessitem un segon Macià! On cal apuntar-se? Per on hem de començar? Que algú escrigui el full de ruta! Quan Maurici Serrahima, que al cel sigui, travessava la frontera camí de l'exili, l'any 1939, va dir: "La causa republicana era la bona; però ha estat espantosament mal servida". Ara podríem dir una cosa similar: la causa catalanista és la bona, però està espantosament mal servida.